

Religió catòlica

Sèrie Rabuní

5

PRIMÀRIA

El llibre **Religió catòlica** per a 5è de PRIMÀRIA és una obra col·lectiva concebuda, dissenyada i creada al Departament d'Edicions Educatives de Grup Promotor Santillana Educación, S. L., dirigit per **Teresa Grence Ruiz** i **Pere Macià Arqué**.

PROJECTE DIDÀCTIC

José Luis Alzu Goñi

TEXT

Vicente Camacho Martínez

Fernando Cordero Morales

Marta Huelva Olías

Carmen Pellicer Ibarra

Francisco Javier Salguero Gómez

Martin Varela Dávila

ASSESSORAMENT DIDÀCTIC

Montserrat Sardà Brotons

IL·LUSTRACIÓ

Cristina Losantos Sistach

Esperanza Martínez Molina

Avi

EDICIÓ

Neus Nadal Llongueras

EDICIÓ EXECUTIVA

Carmen Ríos Collantes de Terán

DIRECCIÓ DEL PROJECTE

Maite López-Sáez Rodríguez-Piñero

SANTILLANA
GRUP PROMOTOR

Mapa de continguts

UNITAT	PER COMENÇAR	LLEGIM LA BÍBLIA	VULL SABER
1 Fem el bé 6	L'esforç de cada dia.	• <i>La història de Caïn i Abel.</i> • <i>El fill pròdig.</i>	El desig del bé.
2 Busquem la veritat 10	Realitat o ficció.	• <i>La llei del Senyor.</i> • <i>Jesús davant Pilat.</i> • <i>El camí, la veritat i la vida.</i>	Busquem la veritat.
3 Els manaments de Déu 20	El dia de les eleccions.	• <i>L'aliança de Déu amb el seu poble.</i> • <i>El manament més important.</i>	L'amor a Déu i al proïsme.
4 L'encontre amb Jesús 30	El banc d'en Miquelet.	• <i>Zaqueu.</i> • <i>La conversió de Saül.</i>	Jesús ens crida al seu encontre.
5 Els signes del Regne de Déu 40	Isa Solà, una vida entregada.	• <i>Jesús cura un paralític.</i> • <i>El fill de la vídua de Naïm.</i>	Els signes del regne.
6 Jesús ha ressuscitat 50	Estem salvats!	• <i>Els deixebles d'Emmaús.</i> • <i>El testimoni de Pere i els onze.</i>	Jesús ens porta l'esperança.
7 Una Església solidària 60	Un objectiu, molts camins.	• <i>El miracle dels pans i els peixos.</i> • <i>Carta de sant Pau.</i>	L'Església en el món.
8 De festa amb Jesús 70	Una celebració important.	• <i>La Pasqua jueva.</i> • <i>El sopar pasqual.</i>	La celebració dels sagraments.
Taller de la Bíblia 86	• <i>Descobrim l'Antic Testament.</i> • <i>Descobrim el Nou Testament.</i> • <i>Utilitzem la Bíblia.</i>		
Oracions 94			
Lectures bíbliques 96			

El projecte Rabuní
ha estat elaborat
d'acord amb el nou
currículum de Religió
catòlica.

SABER-NE MÉS	UN MÓN MILLOR
Imatges del bé i del mal.	• Valorar l'honradesa. • Reflexionar sobre el propi comportament.
El codi ètic de la publicitat.	• Valorar la veritat. • Ser propers a les necessitats dels altres.
Celebrem l'amor de Déu.	• Actuar guiats per l'amor. • Reflexionar sobre els manaments com a guia per a la vida.
Admirem Jesús.	• Conèixer un testimoni de la trobada amb Jesús. • Donar testimoni de l'amor de Déu.
Les petjades de Crist.	• Descobrir un model de vida cristiana. • Interessar-se a participar en projectes solidaris.
Difonem la nostra alegria.	• Reaccionar davant de les injustícies. • Afrontar de forma positiva les dificultats.
Ens agrada reunir-nos.	• Conèixer un exemple de servei i solidaritat. • Mostrar agraïment.
Units en la fe.	• Conèixer un testimoni de gratitud. • Mostrar agraïment.

COMPETÈNCIES

Al llarg del llibre, diferents icones assenyalen les activitats en què es treballen les **competències bàsiques**.

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Competència artística i cultural

Competència matemàtica

Competència digital

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Aprendre a aprendre

Competència social i ciutadana

Autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

Benvinguts

Comencem un nou curs!

Des de primer de Primària heu après moltes coses sobre Déu i el seu fill Jesús. També heu descobert que tots els batejats formen una gran família, que és l'Església, i que plegats treballen per transmetre els ensenyaments de Jesús.

Ara heu crescut i us feu preguntes sobre la vida, a les quals de vegades us resulta difícil respondre. Al llarg d'aquest curs intentarem trobar algunes d'aquestes respostes en les creences de la religió catòlica.

Un grup de nens i nenes que, com vosaltres, acaben de començar cinquè curs us ajudarà en aquesta tasca. Al principi de cada unitat us presentaran temes molt interessants a través de notícies, fotos i altres documents, i us convidaran a discutir sobre ells.

Voleu conèixer els vostres nous amics?

Hola, soc l'Òscar.
Aquest és el meu país.

L'Òscar va néixer al Brasil i hi va viure fins als sis anys. L'idioma del seu país és el portuguès, però ell i els seus dos germans parlen molt bé el català, ja que el seu pare és d'aquí. L'Òscar és alegre, simpàtic i comunicatiu. Li agrada molt la música i canta molt bé.

Jo soc la Llúcia i aquest
és el meu gat Sultà.

La Llúcia és la més alegre, curiosa i creativa del grup. Com que és tan imaginativa, li encanten els llibres de ciència-ficció i d'aventures. La Llúcia mai no ha pogut caminar, però això no li impedeix cuidar del seu gatet ni gaudir amb els seus amics ideant milers de jocs i aventures.

Jo soc l'Edu.

L'Edu és un nen intel·ligent, responsable i una mica reservat. Se li donen molt bé els jocs de taula i sempre és el porter en els partits de futbol. També li agrada llegir i escriure al seu diari les coses que li passen cada dia.

I jo soc la Paula.
Benvinguts a la
nostra colla!

La Paula és una nena inquieta, li encanta dibuixar i practicar qualsevol esport. És molt divertida i tots riuen molt amb ella, sobretot quan parla de les entremaliadures de la seva germana petita i de les històries que li explica la seva àvia.

Fem el bé

L'esforç de cada dia

Eren les sis del matí i una alegre cridòria el va despertar. Just en obrir els ulls, va veure el sostre de palla i va recordar on es trobava. Per la porta de la cabana treien els caps les carones dels nens que reclamaven la seva atenció. Des que havia arribat a la missió, en Sergi els solia dedicar un temps abans de començar la seva jornada.

A les vuit es va dirigir a la leproseria. El dia va ser dur i intens: va curar els malalts, va ajudar a menjar els qui havien perdut les mans, va carregar els qui no es podien aguantar sobre els peus... i fins i tot va dedicar els pocs minuts que tenia per esmorzar a escoltar totes aquelles persones necessitades d'afecte.

Al capvespre, se sentia esgotat... I encara havia de repartir el sopar entre els malalts! Durant uns segons, en Sergi va repenjar l'esquena en un arbre i es va deixar caure a terra. Pel cap li passaven les imatges d'aquell dia i, amb un somriure, es va aixecar per continuar la seva feina. Mai el seu esforç havia valgut tant la pena.

HO SÉ

Des de fa moltíssim temps, els leprosos han estat marginats i aïllats de la societat. D'aquesta manera es pretenia protegir altres persones del contagi de la malaltia. Actualment, al món hi ha més de 500.000 malalts de lepra.

Al llarg de la història, algunes persones també han estat marginades per altres causes: tenir una cultura o una religió diferent, ser immigrants, tenir una discapacitat...

Déu va crear les persones amb el desig del bé. Quan fem el bé ens sentim feliços. Llavors, per què hi ha tant de mal en el nostre món? Moltes persones pateixen marginació, però també n'hi ha moltes que actuen guiades per l'amor. Són persones que ajuden a millorar la situació de malaltia, tristesa, manca de pau, pobresa... d'aquells que sovint queden al marge de la societat.

ENTRE TOTS

1 Respon.

- Creus que és fàcil la tasca d'en Sergi a la missió?
- Què li dona forces per continuar treballant amb un somriure?

2 Hi ha moltes persones que en la seva vida diària fan el bé als altres. Busca a Internet alguns exemples d'associacions i institucions que ajuden en llocs com:

- Centres d'acollida
- Menjadors socials
- Escoles per a discapacitats
- Hospitals

► Després, comenteu en parelles aquestes qüestions.

- Què destacaries de la tasca que duen a terme?
- Per què es produeixen aquestes situacions?
- Quines mesures es podrien adoptar per evitar-les?

3 Explica el significat d'aquesta frase.

«L'almoïna que faràs;
no miris a qui la fas».

La Bíblia ens diu que
Déu va crear lliures
els éssers humans.

Però els homes i les
dones no vam saber
utilitzar bé la llibertat.

LA HISTÒRIA DE CAÍN I ABEL

Caïn i Abel eren fills d'Adam i Eva. Quan van créixer, Caïn es va dedicar a l'agricultura i Abel es va fer pastor.

Un dia, els dos germans van decidir fer-li una ofrena a Déu. Caïn li va oferir fruits de la seva collita i Abel, les cries del seu ramat.

El Senyor es va fixar més en l'ofrena d'Abel, i Caïn es va enutjar. El Senyor li va dir:

-Per què estàs capcot? Si obres bé, aniràs amb el cap ben alt; però si no actues com cal, cometràs una mala acció. El pecat t'assetja, però tu l'has de dominar.

Dies més tard, Caïn i Abel van anar a fer una volta pel camp. Caïn es va llançar sobre el seu germà i el va matar.

Llavors el Senyor va dir a Caïn:

-Què has fet, **insensat**? La terra que ha absorbit la sang del teu germà no et tornarà a donar fruits. Com a càstig, perdràs la teva llar i caminaràs errant pel món.

Caïn va respondre:

-La meva culpa és massa gran per suportar-la. Si m'expulses de la teva presència, seré un bandit que fugi pel món i qualsevol em podrà matar.

Però el Senyor, encara que no va canviar la seva condemna, li va prometre que ningú no li faria mal.

Basat en Gn 4, 1-15

EL FILL PRÒDIG

Un home tenia dos fills. Un dia, el més jove digué al pare:

–Pare, dona'm la part de l'herència que em toca.

Ell els va repartir els béns. Al cap d'uns quants dies, el més jove va vendre's tot el que tenia i se'n va anar amb els diners en un país llunyà. Un cop allí, **dilapidà** la seva fortuna portant una vida **dissoluta**. Quan s'ho hagué malgastat tot, vingué una gran fam en aquell país i començà a passar necessitat.

Llavors es va llogar a un propietari d'aquell país, que l'envià als seus camps a pasturar porcs. Tenia ganes d'atipar-se de les garrofes que menjaven els porcs, però ningú no li'n donava. Llavors reflexionà i es digué:

«Quants jornalers del meu pare tenen pa de sobres i jo aquí m'estic morint de fam! Aniré a trobar el meu pare i li diré: Pare, he pecat contra el cel i contra tu. Ja no mereixo que em diguin fill teu; tracta'm com un dels teus jornalers.» I se n'anà a trobar el seu pare.

Encara era lluny, que el seu pare el veié i es commogué, corregué a tirar-se-li al coll i el besà.

Lc 15, 11-20

català • castellà
anglès • francès

insensat • insensato
senseless • insensé
dissolut • disoluto
dissolute • dissolu
dilapidar • dilapidar
squander • dilapider

ACTIVITATS

1 Localitza en la història de Caín i Abel les paraules que demostren que Déu li va donar llibertat a Caín per decidir com actuar i escriu-les.

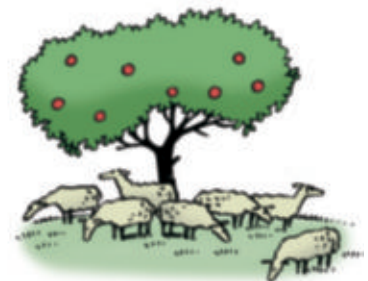
2 Respon.

- Què va impulsar Caín a matar el seu germà?
- Va fer Caín un bon ús de la seva llibertat? Per què?

3 Compara la vida del fill pròdig abans i després de marxar de casa seva.

- Què va empènyer el fill a tornar a casa del seu pare? Com el va rebre?

4 Aprecies alguna diferència entre l'actitud de Caín i la del fill pròdig al final de cada relat? Explica-ho.

El bé i el mal

Els éssers humans som **lliures** d'escollir la nostra forma de pensar i de comportar-nos. En la creació Déu ens va atorgar la llibertat de poder elegir entre el bé i el mal.

Hi ha persones que passen per la vida fent el bé. Les admirem perquè respecten els altres, diuen la veritat, ajuden el proïsme... Però hi ha persones que, de vegades, actuen malament: menteixen, fan mal, abusen dels més febles, s'apropien del que no és seu...

Nosaltres mateixos quan fem bones accions o les rebem d'algu altre, sentim alegria i **generem felicitat**, però també, de vegades, actuem malament, i llavors ens sentim malament i no som feliços. Constantment tenim dues opcions: escollir el bé o el mal.

També hi ha individus que no són lliures: perquè fan accions que els imposen altres persones, perquè no tenen prou coneixement o perquè estan condicionats per hàbits o **addiccions**.

La consciència ens guia

Les persones podem fer un bon o un mal ús de la llibertat. Quan elegim alguna cosa bona per a nosaltres i per als altres, respectant la llibertat de tothom, fem un bon ús de la llibertat; quan triem alguna cosa que ens perjudica o que fa mal a altres persones, fem un mal ús de la llibertat. En tot cas, si hem escollit lliurement i sabent les conseqüències de les nostres accions som responsables del que fem.

Els drets humans i les lleis obliguen els ciutadans a actuar d'una manera determinada pel bé de tothom. Els valors que anem aprenent al llarg de la nostra vida, la reflexió personal i el bon exemple d'altres persones van formant la nostra **consciència**, que ens guia per actuar correctament.

català • castellà
anglès • francès

addicció • adicción
addiction • addiction
consciència • conciencia
conscience • conscience
messies • mesías
the Messiah • Messie
salvació • salvación
salvation • salut

Déu vol que fem el bé

La Bíblia ens ensenya que Déu va crear les persones perquè visquessin felices i lliures. No obstant això, els homes i les dones, fent mal ús de la llibertat, el van desobeir i d'aquesta manera va sorgir el pecat.

Déu es va compadir dels éssers humans i va idear un pla per salvar-nos del mal. Va escollir el poble d'Israel per guiar-lo i li va prometre un **messies**, Jesús, que amb la seva vida, la seva mort i la seva resurrecció vencés el mal i el pecat i portés la **sal·lació** al món.

Els cristians saben que seguir Jesús significa imitar-lo en fer el bé i estimar. Això vol dir comprometre's amb les necessitats de l'entorn, a fer-ho amb alegria i a ser responsables.

Déu vol que els éssers humans visquem feliços escollint el camí del bé, estimant el proïsme i actuant responsablement i segons una bona consciència.

ACTIVITATS

1 Copia les afirmacions que són certes i corregeix les falses.

- ✓ El mal existeix perquè l'ésser humà té llibertat per elegir com actuar.
- ✓ Per ser feliços hem d'actuar com vulguem, sense que ens importin les conseqüències.
- ✓ El pecat sorgeix quan les persones fan bon ús de la seva llibertat.
- ✓ Per ajudar-nos a fer el bé, Déu va enviar el Messies.

2 Escribe dos exemples en cada cas.

Bon ús de la llibertat

Mal ús de la llibertat

3 Creus que l'evangelí és una bona guia per actuar bé a la vida? Per què?

El bé i el mal en la cançó

El tema del bé i el mal està molt present en la música actual. Moltes cançons denuncien situacions d'injustícia i pregonen actituds que connecten amb els valors cristians.

Humble and kind

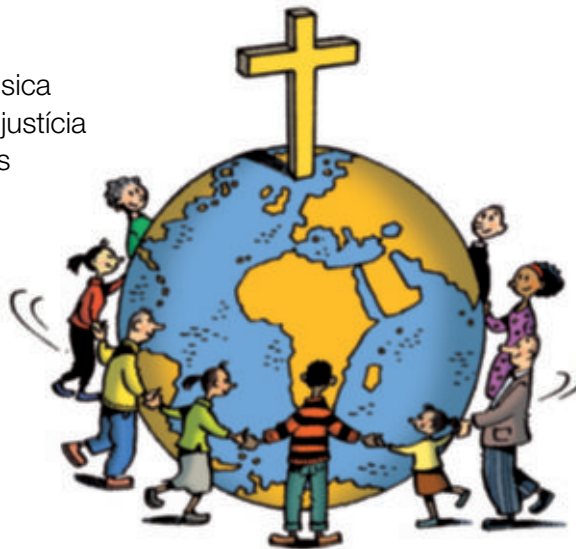
You know there's a light that glows
by the front door.
Don't forget the key's under the mat.
When childhood stars shine,
always stay humble and kind.

Go to church 'cause your mamma says to.
Visit grandpa every chance that you can,
it won't be wasted time.
Always stay humble and kind.

Hold the door, say «please», say «thank you».
Don't steal, don't cheat, and don't lie.
I know you got mountains to climb,
but always stay humble and kind.
When the dreams you're dreamin' come to you.
When the work you put in is realized,
let yourself feel the pride
but always stay humble and kind.

Don't expect a free ride from no one,
don't hold a grudge or a chip and here's why:
bitterness keeps you from flyin'.
Always stay humble and kind.

Know the difference between sleeping
with someone
and sleeping with someone you love.
«I love you» ain't no pick-up line,
so always stay humble and kind.

Hold the door, say «please», say «thank you».
Don't steal, don't cheat, and don't lie.
I know you got mountains to climb,
but always stay humble and kind.
When those dreams you're dreamin'
come to you,
when the work you put in is realized,
let yourself feel the pride
but always stay humble and kind,
When it's hot, eat a root beer popsicle,
shut off the AC and roll the windows down.
Let that summer sun shine.
Always stay humble and kind.
Don't take for granted the love this life
gives you.
When you get where you're going don't
forget turn back around
and help the next one in line.
Always stay humble and kind.

Tim McGraw, *Damn country music*.
2016

1 Quines actituds de la cançó poden ser cristianes?

2 Quines et poden fer feliç?

3 Et sembla que la cançó suggereix l'elecció entre el bé i el mal? Com?

► Pots seguir la cançó amb el vídeo oficial a:
youtu.be/awzNHuGqoMc

Les catàstrofes naturals

De vegades es produeixen grans catàstrofes naturals, com ara terratrèmols, huracans o inundacions, que assolen àmplies zones de la Terra. Aquestes catàstrofes constitueixen un mal, però desperten la solidaritat del món sencer, que es mobilitza per ajudar les persones afectades.

4 Creus que les situacions permanents de necessitat ens mouen a ajudar igual que les grans catàstrofes?

Àngels i dimonis

Retrat del segle xv.

Des de l'antiguitat, molts artistes han representat lluites entre àngels i dimonis per reflectir la batalla entre el bé i el mal.

5

Si haguessis de dibuixar la consciència, com la representaries?

Les lleis i el bé comú

Als països democràtics, els diputats que escullen els ciutadans elaboren les lleis i les normes que regulen la convivència. Que totes les persones respectin i compleixin les lleis és imprescindible per al bé comú.

6

Quines lleis coneixes? Tria'n una i explica com contribueix al bé de la comunitat.

Una biografia

- Investiga a Internet la vida d'una d'aquestes persones i escriu-ne una breu biografia.
 - ✓ Alexander Fleming
 - ✓ Eleanor Roosevelt
 - ✓ Daniel Barenboim
- Comenta amb els teus companys com, a través de les seves vides, es mostra el desig humà del bé.

En els mitjans de comunicació es poden trobar notícies de persones honrades, que han actuat de manera correcta gràcies a la seva consciència.

Un client troba una cartera i l'entrega als empleats de l'estació de Sagrera de la L1 del metro, que descobreixen que en el seu interior hi havia 1.200 euros.

Redacció de GenTMB 37.06.16

El dimarts 21 de juny, un passatger es va trobar una cartera a terra, a l'andana de l'estació de Sagrera de la línia 1 la va recollir i la va entregar al comandament tècnic d'operacions de Metro de la L5, que en aquells moments era al vestíbul de l'estació.

El passatger només li va dir que se l'havia trobat i que dins de la cartera no hi havia cap documentació excepte un carnet d'una llibreria de Barcelona. El comandament, junt amb l'agent d'atenció al client que

estava de servei a l'estació, van comprovar el contingut del moneder i la seva sorpresa va ser quan van adonar-se que a més del carnet de la llibreria hi havia 1.200 euros.

Ràpidament van contactar amb el Centre de Seguretat i Protecció Civil de Metro, que van posar en marxa el dispositiu per recollir-la i posteriorment entregar-la al seu propietari, que no s'havia adonat que l'havia perdut.

1 Reflexiona sobre aquesta notícia.

- Què va fer la persona que va trobar el moneder?
- Què et sembla que li va dir la seva consciència?
- Què hauries fet tu?

2 Pensa alguna vegada que hagis actuat malament per error. Què vas fer en adonar-te'n?

3 Alguna vegada t'han acusat d'una cosa que no has fet? Com et vas sentir?

El racó dels drets humans

Tots els éssers humans, sense distinció de sexe, raça, idioma o religió, tenim uns drets bàsics que protegeixen la nostra dignitat com a persones.

Aquests drets estan recollits en la Declaració Universal dels Drets Humans, aprovada el 1948 pels representants dels 58 països que formaven l'Organització de les Nacions Unides (ONU).

Article 1. Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i drets.

4 Què són els drets humans, exactament? Relaciona.

Drets socials •	• Accés a l'educació i a les arts
Drets culturals •	• Diners i propietats
Drets econòmics •	• Accés a la sanitat, a un lloc de treball...

5 Et sembla que els drets humans han contribuït al bé de la humanitat? Comenteu-ho a classe.

1 RECORDO. PARLA IDIOMES. Copia i completa en català el resum a la llibreta.

God created us because he wanted us to do _____.
When we do it, we generate _____ in other people and in ourselves.
La voz de nuestra _____ nos ayuda a distinguir entre el bien y el mal, aunque a veces nos equivocamos a la hora de escoger porque somos _____.

2 VOCABULARI. Escribe el significado de estas palabras.

CONSCIÈNCIA **PENEDIMENT** **PECAT**

3 Explica com ajuda la religió catòlica a fer el bé.

4 BUSCO A LA BÍBLIA. Llegeix Jn 11, 1-15 i respon.

- Per què els deixebles de Jesús no volien anar a Judea?
- Quina decisió va prendre Jesús després de l'advertiment dels seus deixebles? Per què va actuar d'aquesta manera?
- Creus que Jesús va fer un bon ús de la seva llibertat? Explica-ho.

5 JUGO I APRENC. Per ajudar tota la humanitat a fer el bé, Jesús va encomanar als apòstols una missió. Escribe las letras de las casillas senars i esbrina quin va ser el mandat de Jesús.

S	O	I	D	E	P	M	A	S	Z	E	J	G	P	U
N	I	G	U	L	C	A	O	T	N	H	E	R	I	L
X	T	E	F	R	L	E	A	U	V	L	E	A	R	V
I	E	T	R	A	I	T	T	I	A	O	T	A	I	V
L	E	A	T	V	P	E	U	R	A	I	F	T	U	A
S	T	F	U	A	S	R	F	A	A	L	R	N	A	S
L	N	L	R	I	E	U	S	R	L	E	G	S		

